

Párhuzamos programozás Haskellben (folytatás)

Mit tudunk meg eddig a párhuzamos programokról?

- ▶ Párhuzamos programozással gyorsíthatunk a programon, miközben megőrizzük a determinisztikusságát. Teljesen különálló lehetőség, de keverhető konkurenciával.
- ▶ Nem automatikus, de annotációkkal és egy intelligens futtató rendszerrel könnyebb, mint manuálisan. Nem a programozónak kell megoldania a szinkronizációt és a kommunikációt.
- ▶ Fontos, miként bontjuk fel a problémát. Leggyakoribb szempontok: szemcsézettség (granularity) és az adatfüggőségek (data dependencies).

Emlékeztető: Weak Head Normal Form (WHNF)

```
> let xs = map (+1) [1..10] :: [Int]
> :sprint xs
xs = _

> seq xs ()
()
> :sprint xs
xs = _ : _

> length xs
10
> :sprint xs
xs = [_,_,_,_,_,_,_,_,_,_]

> sum xs
65
> :sprint xs
xs = [2,3,4,5,6,7,8,9,10,11]
```

Emlékeztető: az *Eval* monád

-- cabal install parallel

import *Control.Parallel.Strategies*

-- Van "run" függvény, nincs IO, kompozicionális

parParSeqSeqAction f x y = runEval \$ do

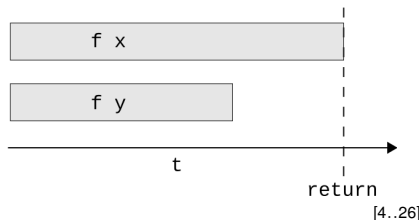
x₁ ← rpar (f x) -- WHNF párhuzamosan

y₁ ← rpar (f y) -- thunk (másképp nincs hatása)

rseq x₁ -- megvárja a WHNF-et

rseq y₁

return (x₁, y₁)

Esettanulmány: Egy Sudoku megoldó

-- <http://www.haskell.org/haskellwiki/Sudoku>

import *Sudoku*

import *System.Environment*

main :: *IO* ()

main = **do**

    [f] ← *getArgs*

file ← *readFile* f

let *puzzles* = *lines* *file*

let *solutions* = *map solve puzzles*

print \$ *length* [*s* | *Just* *s* ← *solutions*]

Esettanulmány: Egy Sudoku megoldó (profil)

```
$ ghc -O Solver1.hs -rtsopts -main-is Solver1
...
$ ./Solver1 sudoku17.1000.txt +RTS -s
1000
  2,362,886,904 bytes allocated in the heap
  38,757,536 bytes copied during GC
  239,376 bytes maximum residency (15 sample(s))
  81,232 bytes maximum slop
    2 MB total memory in use (0 MB lost due to fragmentation)

                             Tot time (elapsed)  Avg pause  Max pause
Gen  0                4573 colls,    0 par    1.56s   0.06s   0.0000s   0.0004s
Gen  1                 15 colls,    0 par    0.01s   0.00s   0.0002s   0.0005s

INIT      time    0.00s  ( 0.00s elapsed)
MUT      time    0.01s  ( 1.52s elapsed)
GC       time    1.57s  ( 0.06s elapsed)
EXIT     time    0.00s  ( 0.00s elapsed)
Total    time    1.58s  ( 1.58s elapsed)

%GC       time    99.2%  (4.1% elapsed)

Alloc rate   186,730,433,380 bytes per MUT second

Productivity  0.8% of total user, 0.8% of total elapsed
```

Sudoku megoldó: párhuzamosított verzió

```
main :: IO ()
main = do
  [f] ← getArgs
  file ← readFile f
  let puzzles = lines file
  let solutions = parallelMap solve puzzles
  print $ length [ s | Just s ← solutions ]
  where
    parallelMap f input = runEval $ do
      let (xs, ys) = splitAt (length input `div` 2) input
      xs1 ← rpar $ force $ map f xs
      ys1 ← rpar $ force $ map f ys
      rseq xs1
      rseq ys1
      return $ xs1 ++ ys1
```

Feltámad az erő: mi az a `force`?

```
import Control.DeepSeq

-- "Normal Form Data"
class NFData  $\alpha$  where
    rnf ::  $\alpha \rightarrow ()$  -- "reduce to normal form"
    rnf x = x `seq` ()

instance NFData  $\alpha \Rightarrow$  NFData [ $\alpha$ ] where
    rnf [] = ()
    rnf (x : xs) = rnf x `seq` rnf xs

deepseq :: NFData  $\alpha \Rightarrow \alpha \rightarrow \beta \rightarrow \beta$ 
deepseq x y = rnf x `seq` y

force :: NFData  $\alpha \Rightarrow \alpha \rightarrow \alpha$ 
force x = x `deepseq` x
```


Sudoku megoldó: párhuzamosított verzió (profil)

```
$ ghc -O Solver2.hs -rtsopts -threaded -main-is Solver2
...
$ ./Solver2 sudoku17.1000.txt +RTS -N2 -s
1000
  2,370,896,032 bytes allocated in the heap
  48,743,968 bytes copied during GC
  2,644,144 bytes maximum residency (8 sample(s))
  327,552 bytes maximum slop
    9 MB total memory in use (0 MB lost due to fragmentation)

                                     Tot time (elapsed)  Avg pause  Max pause
Gen  0                2990 colls,    2990 par     0.42s    0.05s     0.0000s   0.0002s
Gen  1                 8 colls,       7 par     0.01s    0.01s     0.0007s   0.0013s

Parallel GC work balance: 49.78% (serial 0%, perfect 100%)

TASKS: 4 (1 bound, 3 peak workers (3 total), using -N2)

SPARKS: 2 (1 converted, 0 overflowed, 0 dud, 0 GC'd, 1 fizzled)

INIT    time    0.00s ( 0.00s elapsed)
MUT     time    1.00s ( 0.81s elapsed)
GC       time    0.43s ( 0.05s elapsed)
EXIT    time    0.00s ( 0.00s elapsed)
Total   time    1.44s ( 0.86s elapsed)

Alloc rate    2,369,438,827 bytes per MUT second

Productivity  69.7% of total user, 116.0% of total elapsed
```

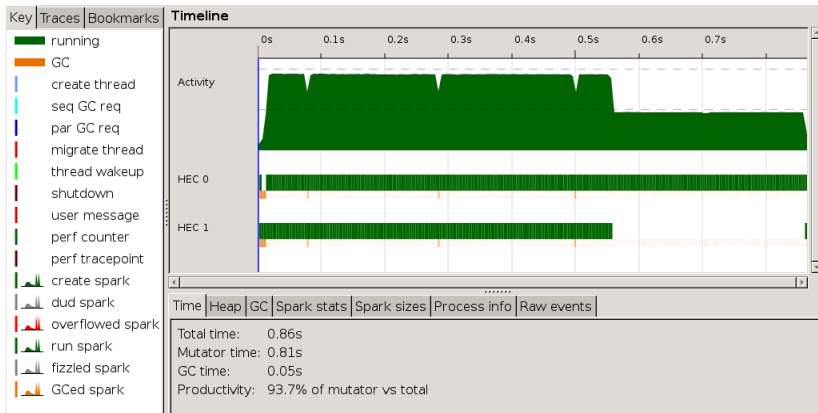
Sudoku megoldó: párhuzamosított verzió (profil)

```
$ rm Solver2
$ ghc -O Solver2.hs -rtsopts -threaded -eventlog -main-is Solver2
...
$ ./Solver2 sudoku17.1000.txt +RTS -N2 -l
1000
$ cabal install ghc-events
...
$ ghc-events show Solver2.eventlog
...
```

Vagy ThreadScope (Windows, Mac OS X, Linux és Unix):

```
$ cabal install threadscope
...
$ threadscope Solver2.eventlog
```

Sudoku: párhuzamosított verzió (ThreadScope)

Nincs meg a szikra?

- ▶ A fordító nem korlátozza az *rpar* hívásokat – ezeket mindig elosztja a rendelkezésre álló feldolgozó egységek közt.
- ▶ Az *rpar* paramétere egy „szikra” – *spark* –, egy kiértékelésre beütemezett kifejezés.
- ▶ A sparkokat egységenként egy-egy konténerbe – *spark pool* – tesszük, ahonnan a szálak válogathatnak, habár át is vehetnek egymástól: *“work stealing”*.
- ▶ Egy spark állapotai:
  - ▶ `converted`: kiértékel
  - ▶ `overflowed`: nem fért bele a spark poolba
  - ▶ `dud`: **duplán** kiértékel
  - ▶ `garbage-collected`: nem használt
  - ▶ `fizzled`: időközben kiértékel
- ▶ *Haskell Execution Context (HEC)* vagy *capability*

Sudoku: dinamikus párhuzamosítás

```
main :: IO ()
main = do
  [f] ← getArgs
  file ← readFile f
  let puzzles = lines file
  let solutions = parallelMap solve puzzles
  print $ length [ s | Just s ← solutions ]
  where
    parallelMap f input = runEval $ parMap f input

    parMap f [] = return []
    parMap f (x : xs) = do
      x1 ← rpar (f x)
      xs1 ← parMap f xs
      return (x1 : xs1)
```

Sudoku: dinamikus párhuzamosítás (profil)

```
$ ghc -O Solver3.hs -rtsopts -threaded -main-is Solver3
...
$ ./Solver3 sudoku17.1000.txt +RTS -N2 -s
1000
  2,389,659,224 bytes allocated in the heap
  63,520,136 bytes copied during GC
  2,163,224 bytes maximum residency (29 sample(s))
    88,008 bytes maximum slop
    8 MB total memory in use (0 MB lost due to fragmentation)

                                     Tot time (elapsed)  Avg pause  Max pause
Gen  0                2450 colls,    2450 par    0.49s    0.05s     0.0000s   0.0002s
Gen  1                 29 colls,      28 par    0.03s    0.01s     0.0004s   0.0013s

Parallel GC work balance: 67.15% (serial 0%, perfect 100%)

TASKS: 4 (1 bound, 3 peak workers (3 total), using -N2)

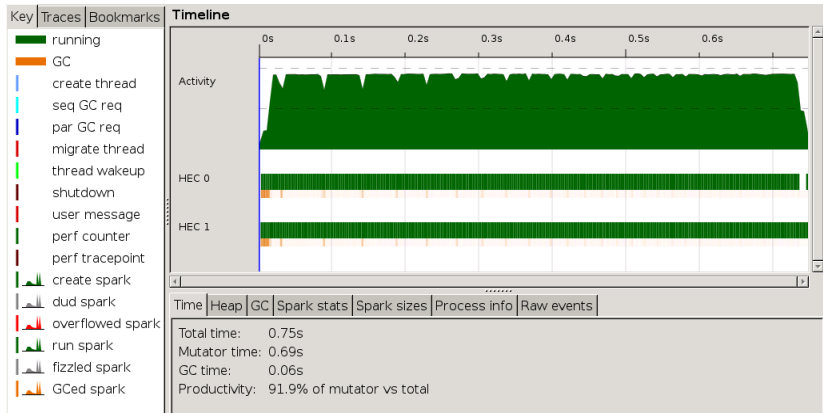
SPARKS: 1000 (1000 converted, 0 overflowed, 0 dud, 0 GC'd, 0 fizzled)

INIT    time    0.00s  ( 0.00s elapsed)
MUT     time    0.96s  ( 0.68s elapsed)
GC      time    0.52s  ( 0.06s elapsed)
EXIT    time    0.00s  ( 0.00s elapsed)
Total   time    1.48s  ( 0.75s elapsed)

Alloc rate    2,487,207,502 bytes per MUT second

Productivity  64.9% of total user, 128.7% of total elapsed
```

Sudoku: dinamikus párhuzamosítás (ThreadScope)

Meddig fokozható?

Mennyire lehet párhuzamosítani?

A választ Amdal törvénye adja meg:

$$S = \frac{1}{(1 - P) + \frac{P}{N}}$$

ahol:

- ▶ S : a gyorsulás mértéke („speedup”)
- ▶ N : a feldolgozó egységek száma
- ▶ P : a program párhuzamosítható részeinek aránya
($0 \leq P \leq 1$)

Annotációk absztrakciója: stratégiák

type *Strategy* $\alpha = \alpha \rightarrow \text{Eval } \alpha$

parallelPair :: *Strategy* (α, β)

parallelPair $(x, y) = \mathbf{do}$

$x_1 \leftarrow \text{rpar } x$

$y_1 \leftarrow \text{rpar } y$

return (x_1, y_1)

```
> runEval (parallelPair (f x, f y))
```

infixl 0 '*using*'

using :: $\alpha \rightarrow \text{Strategy } \alpha \rightarrow \alpha$

$x \text{ 'using' } s = \text{runEval } (s \ x)$

```
> (f x, f y) 'using' parallelPair
```

Identikusság

Elméletileg az annotáció tetszőlegesen elhagyható:

```
x `using` s --> x
```

Gyakorlatilag ehhez viszont a stratégiának identikusnak kell lennie:

```
x `using` s == x
```

Ez a felhasználók által definiált, tetszőleges stratégiák esetében nem feltétlenül garantálható (akárcsak a monádtörvényeknél).

Óvatosan kell bánni a lustasággal:

```
snd ((1 `div` 0, "Hello!") `using` rdeepseq)
```

Paraméterezett stratégiák

```
import Control.Parallel.Strategies
```

```
evalList :: Strategy  $\alpha \rightarrow$  Strategy [ $\alpha$ ]
```

```
evalList _ [] = return []
```

```
evalList s (x : xs) = do
```

```
  x1  ← rpar (x 'using' s)
```

```
  xs1 ← evalList s xs
```

```
  return (x1 : xs1)
```

```
parallelMap f xs = map f xs 'using' evalList rseq
```

Párhuzamos adatfolyamok, a *Par* monád

- ▶ A stratégiák és az *Eval* számítások nem mindig megfelelőek a párhuzamosítás kifejezésére.
- ▶ A *Par* monád lehetőséget ad arra, hogy pontosabban meg tudjuk adni a szemcsézettséget és az adatfüggőségeket, nem függ a lusta kiértékeléstől.
- ▶ Továbbra is determinisztikus modell!

Par monád: primitívek

```
-- cabal install monad-par  
import Control.Monad.Par
```

```
-- runPar :: Par  $\alpha \rightarrow \alpha$ 
```

```
runPar $ do
```

```
  -- new :: Par (IVar  $\alpha$ )
```

```
   $i \leftarrow$  new
```

```
   $j \leftarrow$  new
```

```
  -- fork :: Par ()  $\rightarrow$  Par ()
```

```
  fork $ put  $i$  (f n)
```

```
  -- put :: NFData  $\alpha \Rightarrow$  IVar  $\alpha \rightarrow \alpha \rightarrow$  Par ()
```

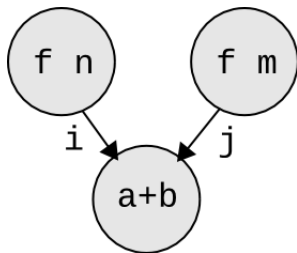
```
  fork $ put  $j$  (f m)
```

```
  -- get :: IVar  $\alpha \rightarrow$  Par  $\alpha$ 
```

```
   $a \leftarrow$  get  $i$ 
```

```
   $b \leftarrow$  get  $j$ 
```

```
  return ( $a + b$ )
```


Par kombinátorok

$put\_ :: IVar\ \alpha \rightarrow \alpha \rightarrow Par\ ()$

$spawn :: NFData\ \alpha \Rightarrow Par\ \alpha \rightarrow Par\ (IVar\ a)$

$spawn\ p = \mathbf{do}$

$i \leftarrow new$

$fork\ \$\ \mathbf{do}$

$x \leftarrow p$

$put\ i\ x$

$return\ i$

$spawn\_ :: Par\ \alpha \rightarrow Par\ (IVar\ \alpha)$

$spawnP :: NFData\ \alpha \Rightarrow \alpha \rightarrow Par\ (IVar\ \alpha)$

$spawnP = spawn \circ return$

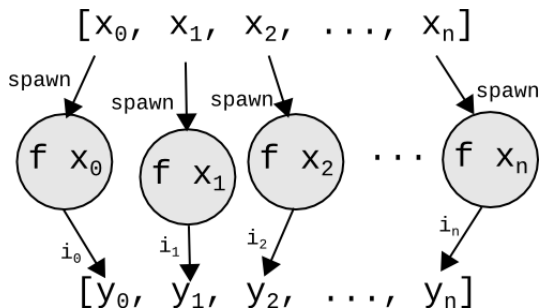
Párhuzamos leképezés au `Par`

$\text{parMapM} :: \text{NFData } \beta \Rightarrow (\alpha \rightarrow \text{Par } \beta) \rightarrow [\alpha] \rightarrow \text{Par } [\beta]$

$\text{parMapM } f \text{ as} = \mathbf{do}$

$\text{ibs} \leftarrow \text{mapM } (\text{spawn} \circ f) \text{ as}$

$\text{mapM } \text{get } \text{ibs}$

Sudoku: adatfolyam párhuzamosítás

```
main :: IO ()  
main = do  
  [f] ← getArgs  
  file ← readFile f  
  let puzzles = lines file  
  let solutions = parallelMap solve puzzles  
  print $ length [ s | Just s ← solutions ]  
  where  
    parallelMap f input = runPar $ do  
      ibs ← mapM (spawnP ∘ f) input  
      mapM get ibs
```


Sudoku: adatfolyam párhuzamosítás (profil)

```
$ ghc -O Solver4.hs -rtsopts -threaded -main-is Solver4
...
$ ./Solver4 sudoku17.1000.txt +RTS -N2 -s
1000
  2,377,124,296 bytes allocated in the heap
  51,987,992 bytes copied during GC
  2,883,888 bytes maximum residency (11 sample(s))
  245,272 bytes maximum slop
    9 MB total memory in use (0 MB lost due to fragmentation)

                                     Tot time (elapsed)  Avg pause  Max pause
Gen  0                2480 colls,    2480 par    0.58s    0.05s     0.0000s   0.0001s
Gen  1                 11 colls,      10 par    0.02s    0.01s     0.0007s   0.0015s

Parallel GC work balance: 69.65% (serial 0%, perfect 100%)

TASKS: 4 (1 bound, 3 peak workers (3 total), using -N2)

SPARKS: 0 (0 converted, 0 overflowed, 0 dud, 0 GC'd, 0 fizzled)

INIT    time    0.00s ( 0.00s elapsed)
MUT     time    0.90s ( 0.70s elapsed)
GC      time    0.60s ( 0.06s elapsed)
EXIT    time    0.00s ( 0.00s elapsed)
Total   time    1.50s ( 0.76s elapsed)

Alloc rate    2,631,399,014 bytes per MUT second

Productivity  60.1% of total user, 119.1% of total elapsed
```

Sudoku: adatfolyam párhuzamosítás (ThreadScope)

